

Διαφορές Χρονотύπου σε Ασθενείς με Αποφρακτική Άπνοια Ύπνου: Συμπτώματα και Συννοσηρότητες

N Αθανασίου¹, B Βλαχάκος¹, Μ Χρυσανθίδης¹, Χ Κλαμενάκου², Ε Γιωργή², Σ Ανδριώτη², Μ Γεωργακοπούλου¹, Ε Βαγιάκης¹, Γ Τρακαδά^{1,2}

¹ΠΜΣ Διαταραχές της Αναπνοής στον Ύπνο - Εργαστηριακή και Κλινική Ιατρική του Ύπνου, ΓΝΑ «Ο Ευαγγελισμός», Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Αθήνα, Ελλάδα, ²Πνευμονολογικό Τμήμα, Θεραπευτική Κλινική, Νοσοκομείο «Αλεξάνδρα», Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Αθήνα, Ελλάδα

Διαφορές Χρονотύπου σε Ασθενείς με Αποφρακτική Άπνοια Ύπνου: Συμπτώματα και Συννοσηρότητες

Εισαγωγή

Με τον όρο χρονότυπος, περιγράφεται το διαφορετικό πρόγραμμα ύπνου-εγρήγορσης του κάθε ατόμου. Αν και η σχέση του χρονотύπου με την αποφρακτική υπνική άπνοια (obstructive sleep apnea – OSA) έχει περιγραφεί, η συσχέτιση και η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ χρονотύπου και συννοσηροτήτων σε ασθενείς με OSA παραμένουν ασαφείς.

Σκοπός

Σκοπός της μελέτης είναι η διερεύνηση της σχέσης μεταξύ χρονотύπου, συμπτωμάτων και συννοσηροτήτων σε ασθενείς με OSA.

Μέθοδοι

Πρόκειται για μία προοπτική μελέτη παρατήρησης σε ασθενείς που εκτιμήθηκαν στο Εργαστήριο Ύπνου της Θεραπευτικής Κλινικής του Νοσοκομείου "Αλεξάνδρα" στην Αθήνα. Οι ασθενείς αυτοί είχαν πρωτοδιάγνωση OSA το διάστημα 11/2022-11/2023. Διανεμήθηκαν ερωτηματολόγια για την καταγραφή των δημογραφικών στοιχείων, του ιστορικού συννοσηροτήτων, της αξιολόγησης χρονотύπου (MEQ) και ψυχομετρικές κλίμακες που αξιολογούν το άγχος (HADS-A), την κατάθλιψη (HADS-D), την αϋπνία (AIS) και την υπνηλία (ESS).

Αποτελέσματα

Στη μελέτη μας συμπεριλήφθηκαν 173 ασθενείς (Επισυναπτόμενος Πίνακας 1). Οι διαφορετικοί χρονотύποι συσχετίστηκαν με την ηλικία, την ύπαρξη αρτηριακής υπέρτασης, τις καρδιακές συννοσηρότητες και την κατάθλιψη (Επισυναπτόμενος Πίνακας 2). Σημειώνεται ότι τα άτομα με συμπτώματα αϋπνίας βρέθηκε ότι συχνότερα χαρακτηρίζονταν από "βραδινό" χρονότυπο.

Συμπεράσματα

Η συνύπαρξη της OSA και της αϋπνίας μπορεί να υποδηλώνει έναν διακριτό φαινότυπο σε ασθενείς με βραδινό χρονότυπο και τα ευρήματά μας αναδεικνύουν αυτόν τον πιθανό φαινότυπο OSA. Σημαντική κρίνεται η ανάγκη καθορισμού του χρονотύπου στην εξατομικευμένη αντιμετώπιση ασθενών με OSA.

Πίνακας 2: Συσχετίσεις μεταξύ μεταβλητών και χρονοτύπων

Μεταβλητή	ΜΕQ (Πρωινός χρονότυπος)	ΜΕQ (Βραδινός χρονότυπος)	p value
Ηλικία (Mean, SD)	62.25±12.16	46.24±12.9	<0.001*
Φύλο (Άρρεν)	40.9%	36%	0.4
Δείκτης Μάζας Σώματος (Mean, SD)	31.79±6.9	31.17±6.49	0.65
Αρτηριακή Υπέρταση	66.6%	30%	0.011*
Καρδιακές συννοσηρότητες*	36%	10%	0.035*
Σακχαρώδης Διαβήτης	30%	15%	0.224
Κατάθλιψη	3%	40%	0.001*
Υποθυρεοειδισμός	13.3%	5%	0.336
AIS (>6)	34%	75%	0.001*
ESS (>10)	27%	32%	0.67
HADS-A (>7)	31.8%	52%	0.099
HADS-D (>7)	31.8%	68%	0.004*
Υπνοαπνοϊκός δείκτης (Mean, SD)	36.05±22.7	30.8±25	0.3

AIS: Athens Insomnia Scale (Κλίμακα Αϋπνίας Αθηνών), Καρδιακές συννοσηρότητες: Στεφανιαία νόσος/ Κολπική μαρμαρυγή ή άλλη αρρυθμία/ Σοβαρή αγγειακή νόσος, ESS: Epworth Sleepiness Scale (Κλίμακα Υπνηλίας Epworth), HADS: Hospital Anxiety and Depression Scale (Κλίμακα Άγχους και Κατάθλιψης στο Γενικό Νοσοκομείο), -A: Anxiety (Άγχος), -D: Depression (Κατάθλιψη), MEQ: Morningness-Eveningness Questionnaire (ερωτηματολόγιο αξιολόγησης χρονοτύπου), SD: Standard Deviation (Τυπική απόκλιση)